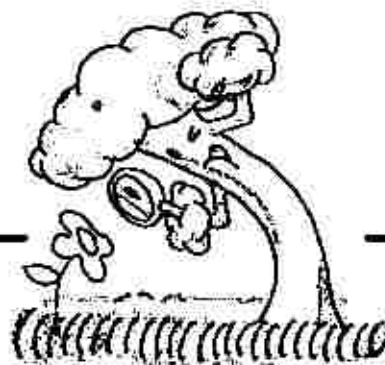

ESTUDIEM L'ALZINAR

Sabies que...

Som en un bosc on l'arbre dominant és l'alzina. Aquest bosc s'anomena alzinar. Fixa't que entre les alzines pots trobar algun pi i en els indrets més humits pots trobar algun roure.

Busca un roure i una alzina; un cop els hagi localitzat, dibuixa als quadres que tens a sota una fulla de cada espècie. NO n'arrenquis cap fulla, recull-les de terra.

Fulla de roure	Fulla d'alzina

Emplena el quadre de les diferències entre el roure i l'alzina.

	Roure (<i>Quercus terrioides</i>)	Alzina (<i>Quercus ilex</i>)
Fulla perenne o caduca?		
Contorn de la fulla dentat o lobulat?		
La fulla és dura o més aviat tova?		
Com s'anomenen els fruits?		

Fixa't en el sotabosc de l'alzinar

És un ambient ombrívol, o més aviat assolat?

Hi veus pins joves?

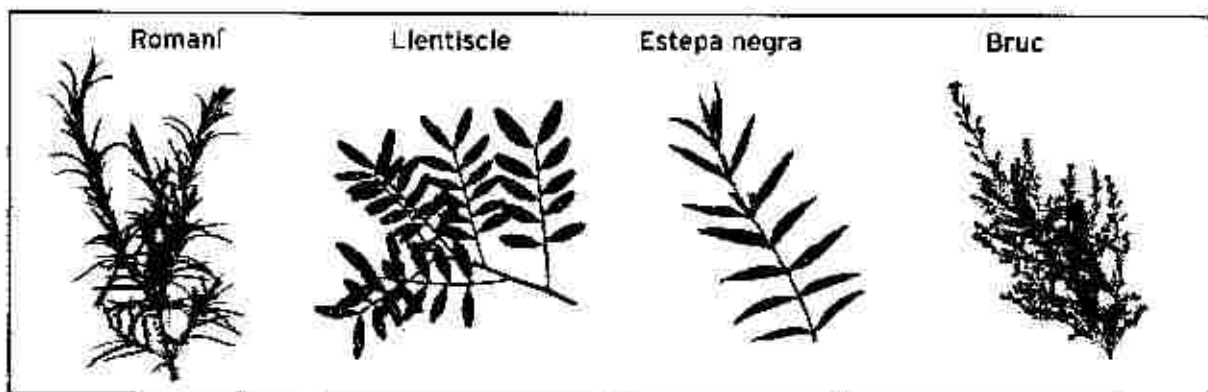
Les característiques del sotabosc que has observat són degudes a que les alzines tapen la llum solar a altres espècies. Ens trobem davant un fenomen de **competència per la llum**. L'alzina i altres espècies com el pl estan competint per la llum solar.

 Contesta:

Qui creus que està guanyant la competència per la llum?

 Observem les espècies de sotabosc que trobem a l'entorn...

A continuació tens les fotos de **quatre espècies d'arbusts** que trobaràs força sovint durant l'itinerari.

FONT: CONSORCI PARC DE COLLSEROLA. Col·lecció de fitxes d'identificació. Plantes de Collserola. Els arbres, arbusts i herbes més freqüents. Barcelona, 1997

A continuació, tens la definició de les principals característiques de cada espècie, però hi has fet els noms; amb els dibuixos de dalt i amb les observacions que has fet, digues a quina espècie correspon cada definició.

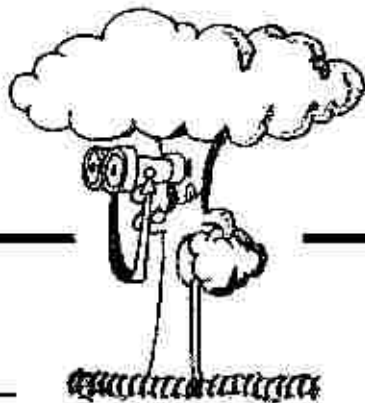
Arbust perennifoli molt ramificat de 2 o 3 metres d'alçada. Les branques tendres tenen l'escorça vermelloso. Les fulles són compostes i tenen un nombre parell de fol·lols.

Arbust perennifoli molt aromàtic que pot fer de mig a un metre. Les fulles són lineals, verdes a la cara superior i blanques a la inferior, té els marges enrotllats cap a la cara inferior.

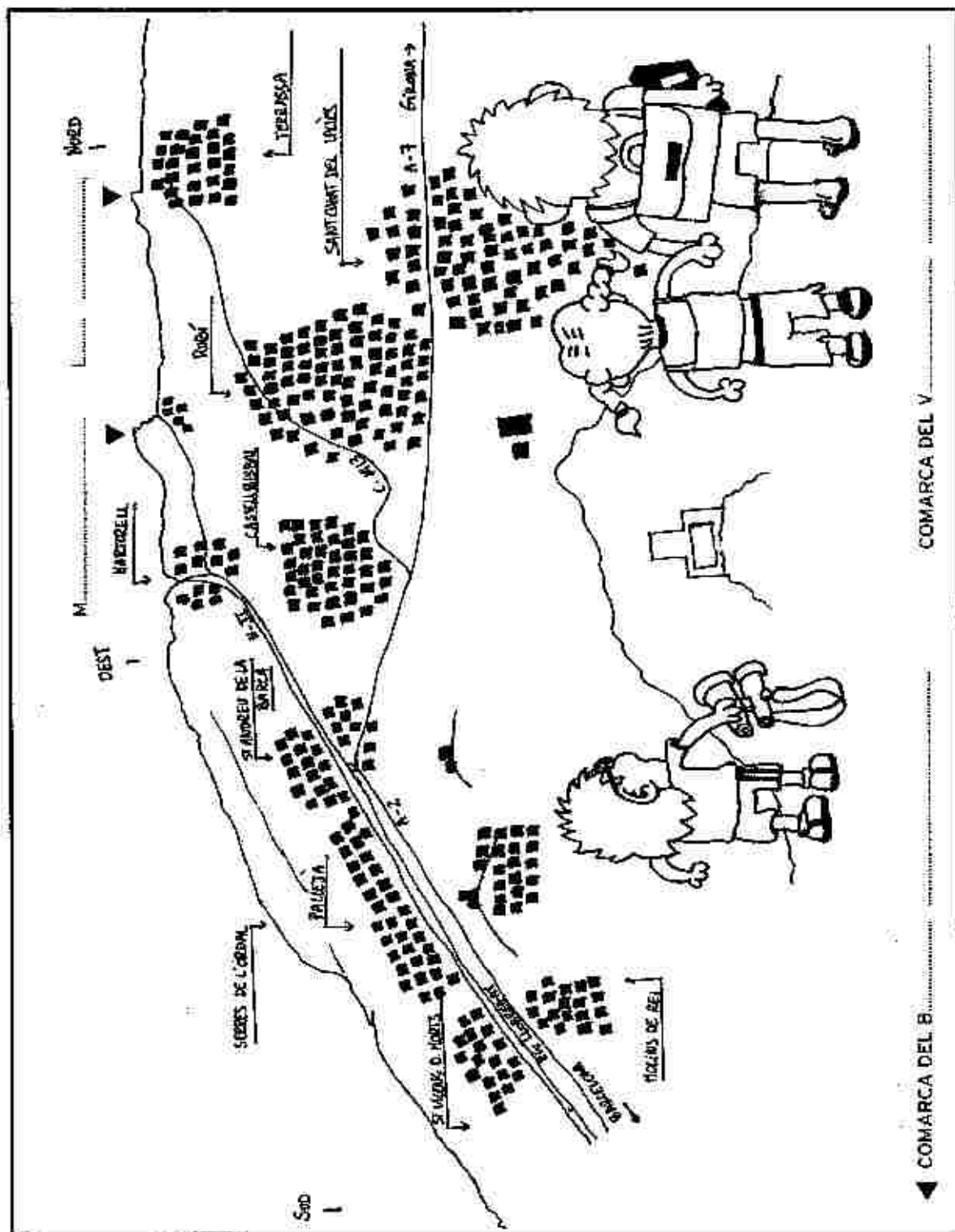
Arbust de fulla perenne que pot fer de 3 a 4 metres. Fulles lineals molt petites, de 3 a 4 mm. Branques primes. Les branques joves tenen pèls fins.

Arbust de fulla perenne que pot fer un metre d'alçada. Les fulles tendres són enganxoses. El color de les fulles és verd fosc, són llargues i estretes. La seva flor és blanca.

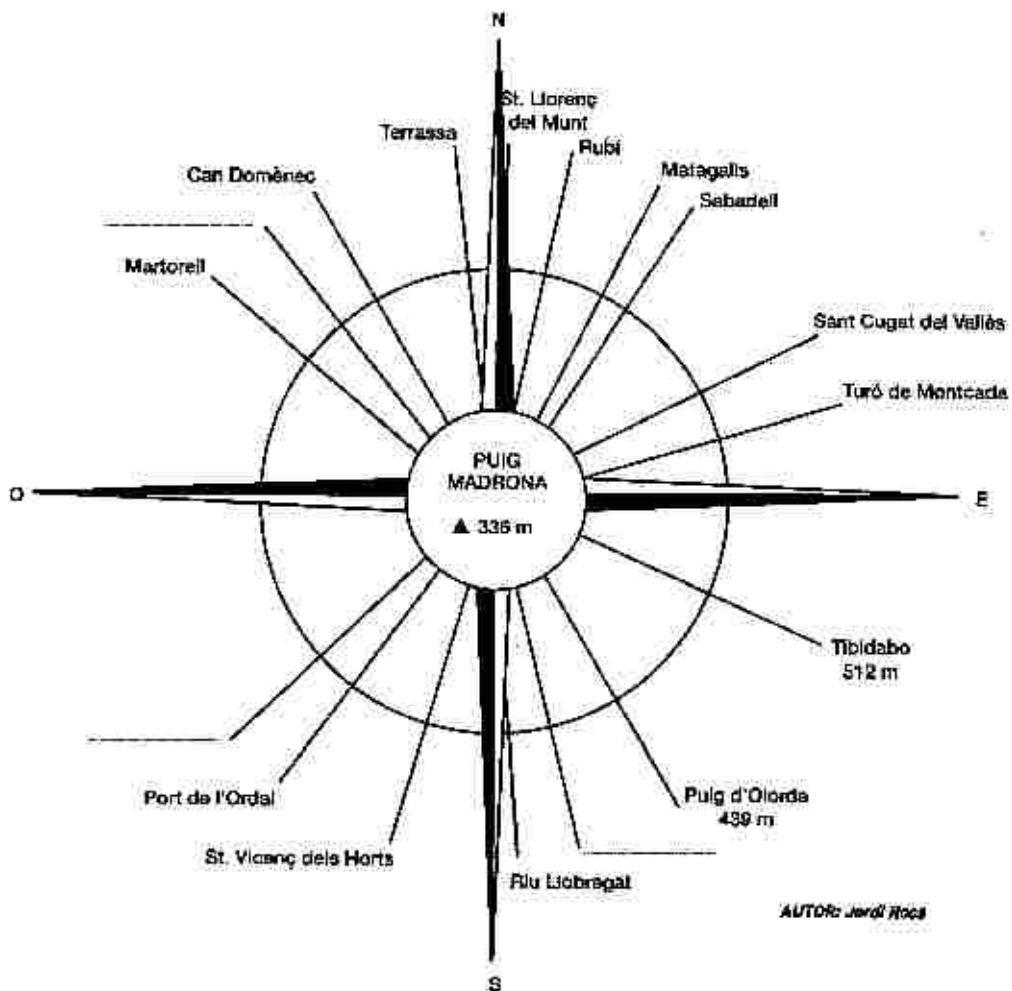
DES DEL PUIG MADRONA...

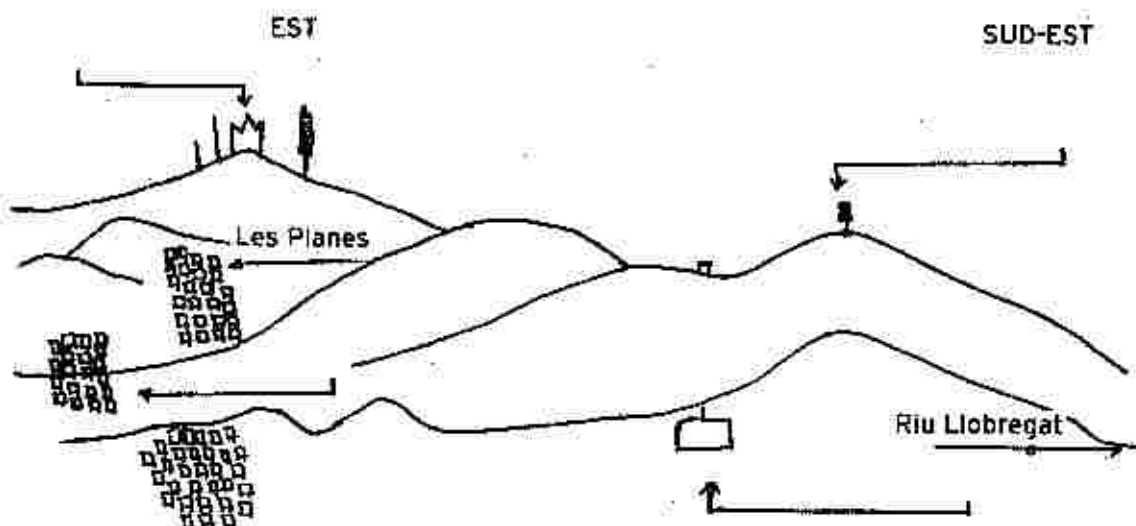
El dibuix que tens a sota és un esquema de la vista que podem observar des del puig Madrona (336 m.). Observa el paisatge i omple els espais en blanc.

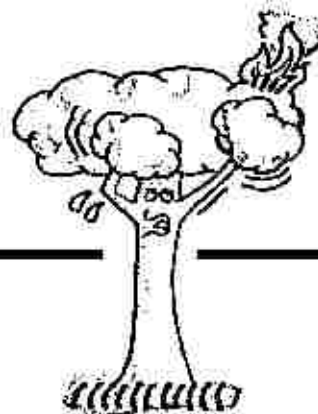
A continuació, tens una taula d'orientació, on hi ha representats els principals punts d'interès que podem veure des del puig Madrona. Amb l'ajut de la brúixola, completa els espais en blanc amb els noms següents: *El Papiol, aeroport i Montserrat*.

El dibuix de sota representa el relleu de Collserola vist des del Puig Madrona. Completa els espais en blanc amb els següents noms: *Tibidabo, ermita de la Salut, La Floresta i Santa Creu de l'Olorda*.

VIGILÀNCIA I PREVENCIÓ D'INCENDIS

Sabies que....

A l'estiu, que és l'època de l'any on el risc d'incendis és major, es posa en marxa la fase de detecció i vigilància dels incendis forestals. Els elements que ajuden a vigilar el bosc i a detectar possibles focus d'incendis són els següents:

- Fijos: són les torres de vigilància.
- Mòbils: poden ser terrestres (patrulles de vigilància) o aeris (avionetes).

Durant l'itinerari, has pogut veure algun element destinat a la vigilància d'incendis?

..... (Sí/No)

Quin?

A on?

Quants més en pots veure?

Torre de vigilància situada al Turó dels Soldats

Emplena els espais en buit que tens a sota i obtindràs una descripció de com són les torres de vigilància: radiotransmissor, barana, visibilitat, alçada, metall, vigilar i vent.

"Les torres de vigilància solen estar situades en llocs de gran a fi de tenir bona L'estructura bàsica és de....., d'uns m d'alçada. Tenen una escala interior de cargol amb una per motius de seguretat. A dins hi ha una persona que s'encarrega de..... qualsevol inici d'incendi. Aquest, mitjançant un pot avisar a control central de qualsevol columna de fum."

Sabies que...

Les causes dels incendis forestals són molt diverses. L'origen pot ser **natural** o **causat per l'home**. La majoria de casos són provocats per l'home.

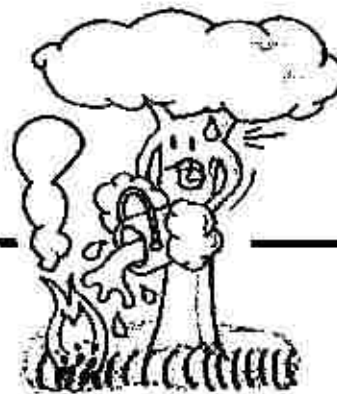
Els causats per l'home poden ser per **negligència** (una mala conducta), per **accident**, o bé de **manera intencionada** (l'home té la intenció de cremar el bosc).

Perquè les causes per negligència siguin cada cop menys nombroses, les diferents administracions fan campanyes de sensibilització.

Imagina que formes part d'un ajuntament i t'encarreguen un pòster amb consells per evitar els incendis forestals. Al principi del pòster, escriu-hi una frase-logo de la campanya. Ajuda't de dibuixos i textos.

L'EXTINCIÓ DELS INCENDIS FORESTALS (I)

Sabies que...

La combustió és una reacció química en la qual intervenen tres elements:

- **Combustible:** és la matèria orgànica que es crema. En el bosc és la fusta.
- **Calor:** en un incendi forestal, la calor necessària per a començar a cremar pot provenir d'unes brases mal apagades, d'una cigarreta, o d'una espurna de les línies d'alta tensió, entre d'altres.
- **Aire:** conté l'oxigen que és la substància que fa possible la reacció.

Relaciona:

A continuació tens diferents accions per a extingir o prevenir un incendi; relaciona les accions amb l'element que estem eliminant o reduint.

- Obrir tallafocs
- Tirar aigua al foc
- Netejar els marges de la carretera
- No deixar cigarretes enceses
- Colpejar bruscament el foc amb branques
- Tirar sorra damunt les flames
- Recollir les petites branques del sotabosc

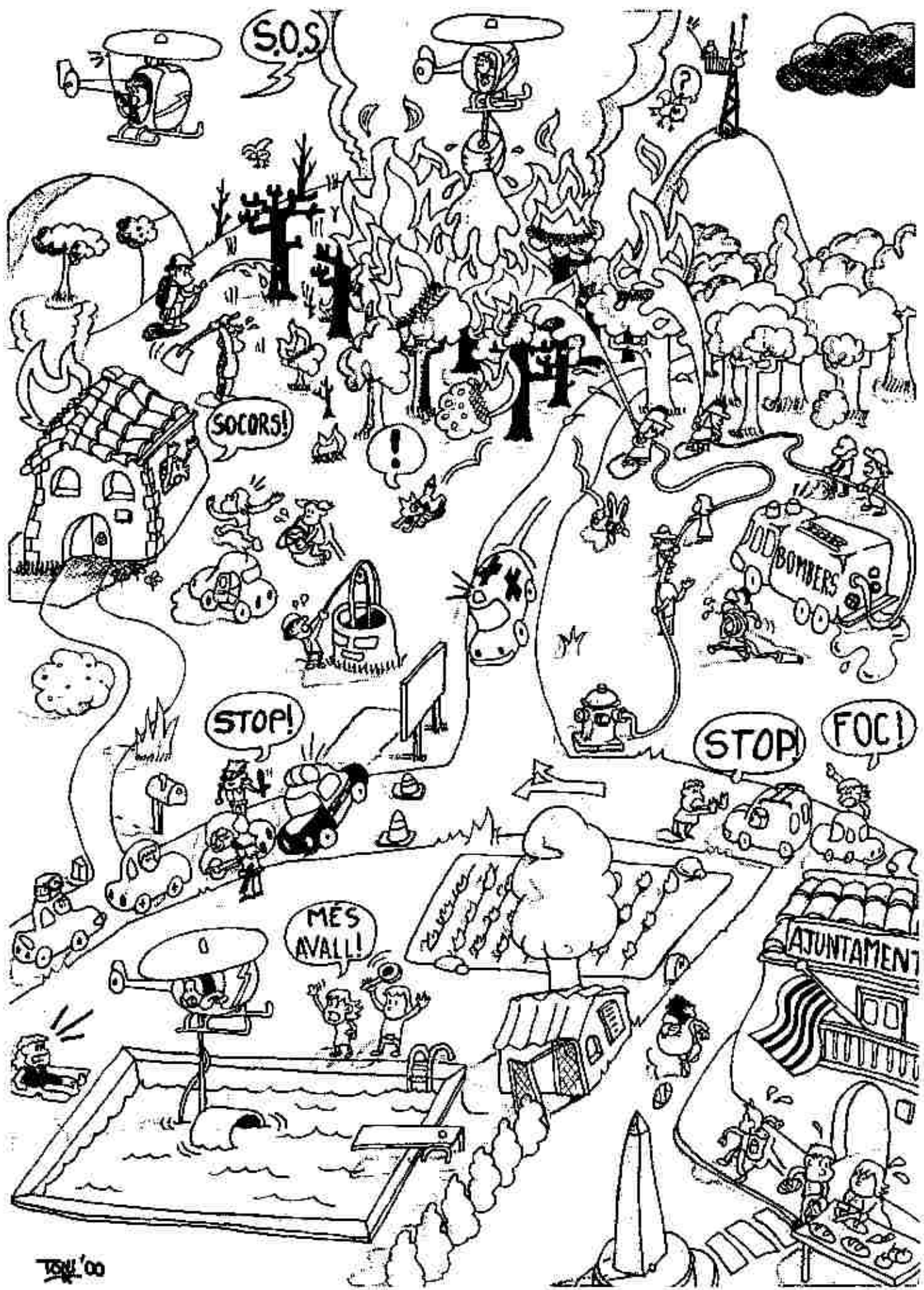
Combustible

Aire

Calor

Al darrera, tens un dibuix del que podria ser l'extinció d'un incendi forestal. Situa-hi el número de cada acció del quadre de sota.

1. Els bombers són a primera línia de foc, apagant les flames.
2. L'helicòpter de comandament dels bombers dirigeix tota l'operació des de l'aire.
3. Protecció Civil ajuda a evacuar els afectats.
4. La Policia Local posa ordre al trànsit, tallant carrers si cal.
5. Els voluntaris ajuden els bombers a aguantar les mànecues.
6. Els voluntaris ajuden a fer entrepans.
7. Des de la torre de vigilància s'ha detectat el foc.
8. L'hidrant permet connectar-hi les mànecues per a l'extinció.
9. L'Agrupació de Defensa Forestal (ADF) és a segona línia de foc, rematant les flames.

L'EXTINCIÓ DELS INCENDIS FORESTALS (II)

Sabies que...

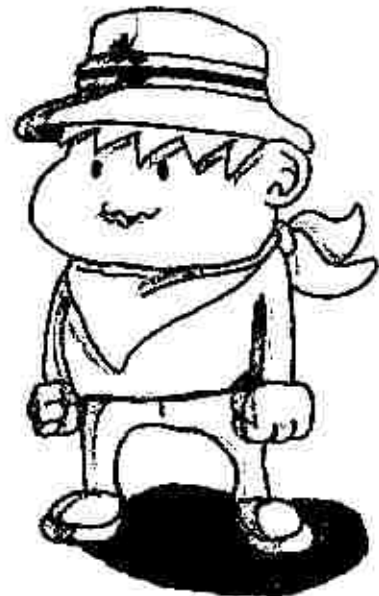
Un voluntari per a l'extinció d'incendis pot ser qualsevol ciutadà/ana, major de 18 anys i que hagi fet prèviament un curs de preparació. Les tasques del voluntariat són les següents:

- Al front de l'incendi: ajudar els bombers (portar i plegar mànecues, etc.)
- A l'àrea d'incendi: col·laborar amb les autoritats (evacuacions, control del trànsit, etc.)
- A l'Ajuntament: ajudar en el Pla d'emergència (sanitat, entrepans, etc.)
- Després de l'incendi (vigilar que no es reproduïxi el foc ja apagat)

Qualsevol persona que sigui a primera línia de foc és convenient que porti un vestuari adequat. Emplena els buits en blanc del text que descriu com ha d'anar vestit un/a voluntari/ària. Utilitza les següents paraules: *gorra, xiulet, cotó, cantimplora, mocador i sintètics.*

"Cal utilitzar roba de..... No
utilitzeu mai teixits..... Per a
protegir-vos del sol i per a protegir el cabell, porteu
una..... Un.....
gran de cotó us pot protegir del fum. Per a grups
més organitzats, és ideal disposar d'un
casc,..... ulleres, guants, iot i
..... de senyals."

Contesta:

Quins creus que són els riscos i accidents més comuns que pot patir una persona que és a primera línia de foc?

.....
.....

Proposa normes de seguretat per als voluntaris que són a prop del foc.

1.
2.
3.
4.

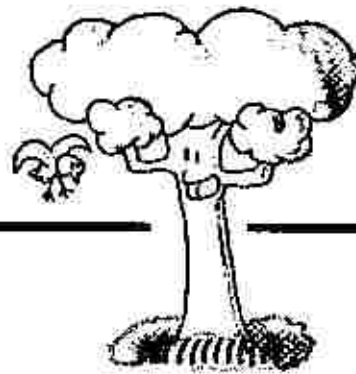

Localitza en aquesta sopa de lletres 8 eines i materials que utilitzen els bombers i els voluntaris per apagar un incendi forestal. Recorda que també poden estar en diagonal i de dreta a esquerra.

- MÀNEGA
- HIDROAVIÓ
- HELICÒPTER
- AIGUA
- PALA
- TERRA
- HIDRANT
- RÀCORD

A	O	I	V	A	O	R	D	I	H
R	I	O	P	E	K	I	P	E	I
E	T	G	H	A	G	F	L	N	D
A	V	G	U	N	T	I	O	M	R
S	L	R	F	A	C	K	I	A	A
E	C	A	N	O	K	H	G	N	N
Q	T	R	P	I	T	R	D	E	T
U	R	T	E	R	R	A	J	G	L
E	E	T	H	T	G	N	O	A	L
R	A	C	O	R	D	H	F	I	H

L'ERMITA DE LA SALUT

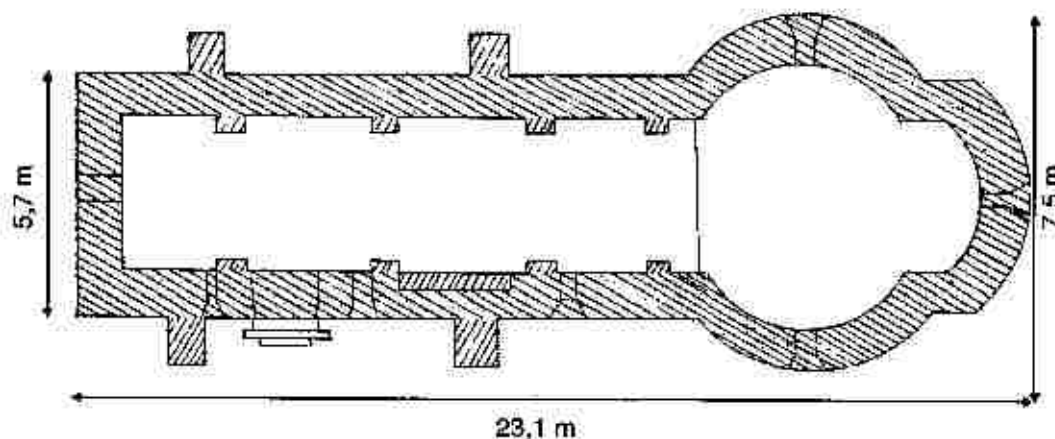

Sabies que...

L'ermita de la Salut és una ermita romànica, tot i que la base podria ser visigòtica (segles VII i VIII). El nom de Santa Maria de la Salut és del segle XVIII, ja que abans s'anomenava Santa Eulàlia de Madrona.

Actualment, en aquest indret se celebren dos aplecs ja que és molt proper als dos municipis. Un, el celebra la gent del Papiol, que és el més antic, i l'altre, la de Valldoreix.

És molt fàcil reconèixer les característiques principals de l'art romànic; només cal que et fixis en la façana i la planta de l'ermita de la Salut. A continuació tens un llistat dels elements arquitectònics principals de l'art romànic, localitza'is al dibuix de la planta de l'ermita: absis, porta d'entrada i contrafort.

FONT: Jordi Roca

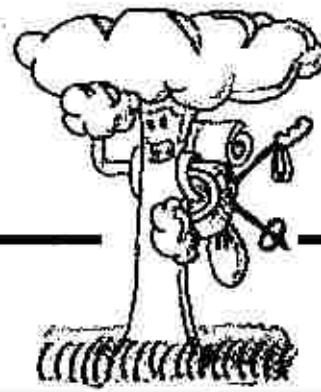
Contesta:

Quants contraforts té l'ermita?

Per què a serveixen els contraforts?

Com és la finestra de la banda de ponent (oest)?

SENDERS GR I PR

Sabies que...

Som en un punt de l'itinerari en el qual trobem un tram de sender GR i un tram de sender PR.
Un sender GR és un sender de Gran Recorregut i la seva longitud és de més de 40 quilòmetres.
Un sender PR és un sender de Petit Recorregut.

Omple el quadre de les principals diferències entre un PR i un GR.

	GR	PR
Longitud dels senders		
Color de la senyalització		

Quin sender GR hem trobat durant la sortida?

.....

A on comença i on acaba aquest sender?

.....

.....

I quin PR?

.....

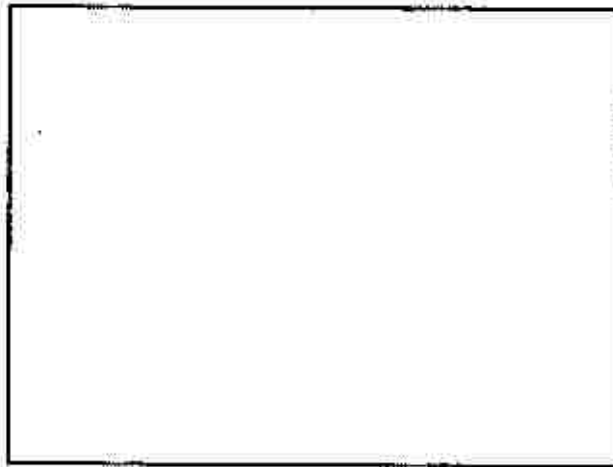
A on comença i on acaba aquest sender?

.....

.....

Dibuixa la placa identificava del sender del PR C-35.

Placa identificativa del sender

A quin punt de l'itinerari es troba la placa?

Per poder seguir el sender sense perdre's, trobem senyalitzacions pintades als arbres o a les roques; dibuixa-les i escriu a sota què vol dir cada una.

